

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Α ΎΛΚΕΙΟΥ**ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:** 31 / 01 / 2026**Θουκυδίδου Ἱστορίαι, 3, 81.1-81.3****ΚΕΙΜΕΝΟ**

Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθύς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται. Κερκυραῖοι δὲ αἰσθόμενοι τὰς τε Ἀττικὰς ναῦς προσπλεύσας τὰς τε τῶν πολεμίων οἰχομένας, λαβόντες τοὺς τε Μεσσηνίους ἐς τὴν πόλιν ἤγαγον πρότερον ἔξω ὄντας, καὶ τὰς ναῦς περιπλεῦσαι κελεύσαντες ἄς ἐπλήρωσαν ἐς τὸν Ὑλλαϊκὸν λιμένα, ἐν ᾧσὼ περιεκομίζοντο, τῶν ἐχθρῶν εἶ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον· καὶ ἐκ τῶν νεῶν ὅσους ἔπεισαν ἐσβῆναι ἐκβιβάζοντες ἀπεχρῶντο, ἐς τὸ Ἡραιὸν τε ἐλθόντες τῶν ἰκετῶν ὡς πεντήκοντα ἄνδρας δίκην ὑποσχεῖν ἔπεισαν καὶ κατέγνωσαν πάντων θάνατον. Οἱ δὲ πολλοὶ τῶν ἰκετῶν, ὅσοι οὐκ ἐπέισθησαν, ὡς ἐώρων τὰ γινόμενα, διέφθειρον αὐτοῦ ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους, καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς ἀπήγγχοντο, οἱ δ' ὡς ἕκαστοι ἐδύναντο ἀνηλοῦντο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το απόσπασμα: «**Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς ... εἶ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον·**» (τράπεζα θεμάτων)

Μονάδες 30

2. «**Οἱ μὲν οὖν Πελοποννήσιοι τῆς νυκτὸς εὐθύς κατὰ τάχος ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου παρὰ τὴν γῆν· καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς, ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν, ἀποκομίζονται.**» Πῶς σχολιάζει ο Θουκυδίδης στο συγκεκριμένο απόσπασμα τη φυγή των Πελοποννησίων μετά την είδηση της ἐλευσης των αθηναϊκῶν πλοίων;

Μονάδες 10

3. Ποια ἦταν ἡ ἀντίδραση των ολιγαρχικῶν ἰκετῶν στο Ηραιὸν μετὰ τις βίαιες ἐνέργειες των δημοκρατικῶν;

Μονάδες 10

4. **ΜΕΤΑΦΡΑΣΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ (Θουκυδίδου Ἱστορίαι , βιβλίο 3, 82)**

[1] Σ' αυτές τις ακρότητες ἔφτασε ο ἐμφύλιος πόλεμος καὶ προκάλεσε μεγάλη ἐντύπωση, γιατί ἦταν ο πρῶτος που ἐγίνε. Ἀργότερα μπορεῖ κανεῖς να πη ὅτι ολόκληρος ο Ἑλληνισμὸς συνταράχτηκε, γιατί παντοῦ σημειώθηκαν ἐμφύλιοι σπαραγμοί. Οἱ δημοκρατικοὶ καλοῦσαν

τους Αθηναίους να τους βοηθήσουν και οι ολιγαρχικοί τους Λακεδαιμονίους. Όσο διαρκούσε η ειρήνη δεν είχαν ούτε πρόφαση, αλλά ούτε την διάθεση να τους καλέσουν για βοήθεια. Με τον πόλεμο, όμως, καθεμιά από τις αντίπαλες πολιτικές παρατάξεις μπορούσε εύκολα να βρη ευκαιρία να προκαλέση εξωτερική επέμβαση για να καταστρέψη τους αντιπάλους της και να ενισχυθή η ίδια για ν' ανατρέψη το πολίτευμα. [2] Οι εμφύλιες συγκρούσεις έφεραν μεγάλες κι αμέτρητες συμφορές στις πολιτείες, συμφορές που γίνονται και θα γίνονται πάντα όσο δεν αλλάζει η φύση του ανθρώπου, συμφορές που μπορεί να είναι βαρύτερες ή ελαφρότερες κ' έχουν διαφορετική μορφή ανάλογα με τις περιστάσεις. Σε καιρό ειρήνης και όταν ευημερή ο κόσμος και οι πολιτείες, οι άνθρωποι είναι ήρεμοι γιατί δεν τους πιέζουν ανάγκες φοβερές. Αλλ' όταν έρθη ο πόλεμος που φέρνει στους ανθρώπους την καθημερινή στέρση, γίνεται δάσκαλος της βίας κ' ερεθίζει τα πνεύματα του πλήθους σύμφωνα με τις καταστάσεις που δημιουργεί.

Στο απόσπασμα από το μεταφρασμένο κείμενο ο ιστορικός παρουσιάζει τις ακρότητες στις οποίες προβαίνει ο άνθρωπος σε περίοδο πολέμου. Αφού καταγράψετε ποιες είναι να εξετάσετε ποιες από αυτές εντοπίζονται στο πρωτότυπο κείμενο.

Μονάδες 10

5. Να βρείτε στο κείμενο που σας δίνεται μία **ετυμολογικά συγγενή λέξη** για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής: **(τράπεζα θεμάτων) ανευθυνότητα, γεωπόνος, ευαίσθητος, πρόσληψη, στρατηγός.**

Μονάδες 10

6. Να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται:

νυκτός: δοτική πληθυντικού αριθμού

τῶν πολεμίων: αιτιατική ενικού αριθμού

τήν πόλιν: κλητική ενικού αριθμού

ὄσους: γενική πληθυντικού στο αρσενικό γένος

ἄνδρας: δοτική πληθυντικού αριθμού

έκομίζοντο: α' πληθυντικό πρόσωπο οριστικής ενεστώτα μέσης φωνής

λαβόντες: β' ενικό προστακτικής στην ενεργητική φωνή στο χρόνο που βρίσκεται

ὄντας: γ' ενικό οριστικής μέλλοντα

κελεύσαντες: απαρέμφατο ενεστώτα ενεργητικής φωνής

Έπεισαν: γ 'πληθυντικό πρόσωπο οριστικής παρακειμένου ενεργητικής φωνής

Μονάδες 10

7. α) Να αναγνωριστούν συντακτικά οι ακόλουθοι τύποι:

ές τήν πόλιν, έξω ,ῶσοι, τὰ γινόμενα. (μον.4)

β) **έσβῆναι:** να βρείτε τη συντακτική λειτουργία του απαρεμφάτου, το είδος και το υποκείμενό του. Να δηλώσετε αν υπάρχει ταυτοπροσωπία ή ετεροπροσωπία.(μον. 3)

γ)**ὑπερενεγκόντες:** να βρείτε το είδος της μετοχής και να εντοπίσετε το υποκείμενό της. Να δηλώσετε αν η μετοχή είναι συνημμένη ή απόλυτη.(μον. 3)

Μονάδες 10

8. Να αντιστοιχίσετε καθεμία από τις φράσεις της στήλης Α του παρακάτω πίνακα με μία φράση από τη στήλη Β που συμπληρώνει ορθά το νόημά της. **(τράπεζα θεμάτων)**

A	B
1. Σύμφωνα με τον Θουκυδίδη, η μόνη αξία στην οποία μπορεί να στηριχθεί ο άνθρωπος είναι	α. οι θεοί.
	β. η λογική.
	γ. η στρατιωτική υπεροχή.
2. Για τον Θουκυδίδη το πρότυπο του ηγέτη ενσαρκώνει	α. ο Περικλής.
	β. ο Αγησίλαος.
	γ. ο Λύσανδρος.
3. Είναι βέβαιο ότι ορισμένα τμήματα του έργου του Θουκυδίδη έχουν γραφτεί	α. κατά την περίοδο των Μηδικών πολέμων.
	β. μετά το 404 π. Χ.
	γ. μετά τη μάχη στα Λεύκτρα.
4. Χαρακτηριστικό του υψηλού λογοτεχνικού ύφους του Θουκυδίδη είναι	α. οι μακρές περίοδοι λόγου.
	β. οι σύντομες περίοδοι λόγου.
	γ. οι ομοιόπρωτοι προσδιορισμοί και η απλή σύνταξη.
5. Ο Θουκυδίδης θαυμάστηκε σε όλες τις εποχές από τους αναγνώστες και τους μελετητές του	α. για την αμεροληψία του στην έκθεση των γεγονότων.
	β. για το απλοποιημένο αττικό ιδίωμα.
	γ. για τη λογοτεχνική πλαισίωση της ιστορίας.